

THEMA IV

GROEIEN MET VALLLEN EN OPSTAAN

1. Groeien en volwassen worden

1.1 Wat is volwassen worden?

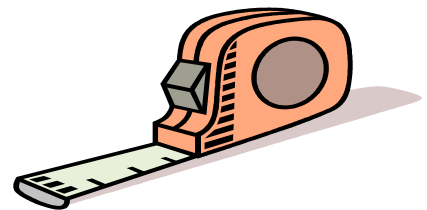
Vanwaar komt het woord "volwassen"?

Het werkwoord "wassen" betekent in oud Nederlands ook .....
(denk aan het woord "gewas").
Volwassen is dus .....

Wanneer is iemand volwassen?

- op lichamelijk gebied: .....
- op politiek gebied: .....
- op financieel gebied: .....
- op verstandelijk gebied: .....

Lopen deze gebieden altijd parallel? .....

Wanneer zegt men van iemand (18+) dat hij **onvolwassen** is? .....

.....
.....
.....

Een mens blijft **levenslang groeien**: op lichamelijk gebied is hij volgroeid rond zijn 18 jaar, maar een mens moet zijn hele leven blijven groeien in kennis, ervaring, wijsheid, relaties, levenskunst... Als hij trouwt, moet hij **l ren** met een vrouw/man omgaan, als hij kinderen krijgt moet hij **l ren** hoe je baby's verzorgt... In vele beroepen moet je voortdurend bijscholen, nieuwe cursussen volgen. Een mens evolueert constant, hij verandert van meningen en overtuigingen, past zijn gewoonten aan wanneer hij in nieuwe omstandigheden komt. Zelfs als iemand stokoud is, moet hij leren afscheid nemen van het leven en leren op een goede manier te sterven!

Soms spreekt men over "**groeipijnen**": wat bedoelt men daarmee?

.....

.....

.....

1.2. Is volwassen worden leuk of juist niet?

Volgens de wet mag je bepaalde dingen pas vanaf een bepaalde leeftijd. Geef hier voorbeelden van:

.....

.....

.....

.....

Waarom zou dit zo zijn? Vind je dit goed of niet?

.....

.....

Noem enkele **voordelen** (leuke aspecten) van volwassen-zijn?

.....

.....

.....

Wat zijn de **nadelen** (minder aangename aspecten) van volwassen-zijn?

.....

.....

"Volwassen" kan je dus omschrijven als: op eigen benen kunnen staan, zelf de gevolgen dragen van je keuzes, helemaal voor jezelf kunnen zorgen én voor anderen (bijv. je kinderen).

Volwassen zijn brengt **verantwoordelijkheid** mee. Geef voorbeelden:

.....

.....

.....

.....

Wat is daar **leuk** en wat is daar **minder leuk** aan?

Leuk: .....

.....

.....

Minder leuk:

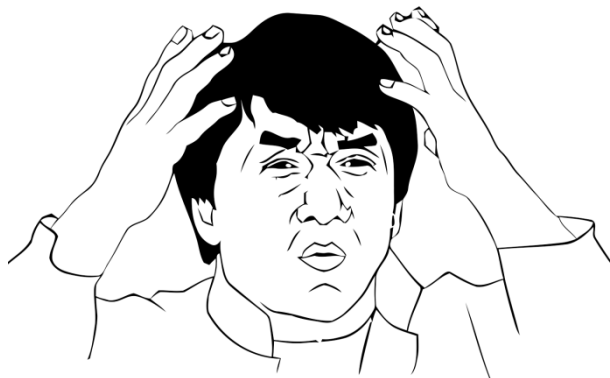
.....

.....

.....

.....

.....

Welke verantwoordelijkheden heb jij nu al in je leven?

.....

.....

.....

Zijn er bepaalde zaken waar jij tegenop ziet bij het volwassen-worden, waar je bang voor bent? Wat lijkt jou lastig, vervelend, saai?

.....

.....

.....

Waarom zijn sommige mensen sneller volwassen dan andere?

.....

.....

.....

Welk soort mensen hebben héél veel verantwoordelijkheid in deze wereld, en wat denk je daarvan?

.....

.....

Ouder en volwassener worden brengt zeker voordelen mee: je wordt meer serieus genomen, het is fijn als je ouders je vertrouwen en in huis een (kleine) verantwoordelijkheid geven. Je groeit er ook door.

Verantwoordelijk zijn is **een eer**: je krijgt vertrouwen, een zekere 'macht': je bent 'nodig' en belangrijk.

Maar het heeft ook nadelen: je moet er stáán, op post blijven, ook als je een dagje geen zin hebt of het je niet zo goed uitkomt. Je moet je als een "wijzer" persoon gedragen en het goede voorbeeld geven. Het is soms **een last**, en kan offers vragen, soms hard en onplezierig werk: je moet af en toe jezelf en je pleziertjes kunnen opzijshuiven...

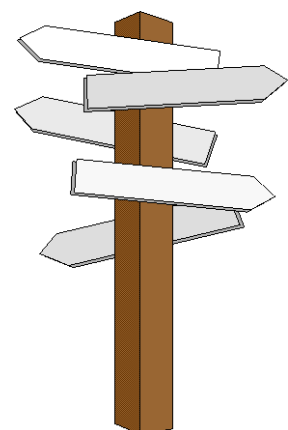
Vele culturen hebben "**overgangsrituelen**" bij de volwassen-wording:

- katholieke: .....
- protestantse: .....
- evangelische: .....
- joodse: .....
- indianenstammen: .....

2. Keuzes maken

2.1 Kiezen is verliezen?

Kiezen moet je iedere dag honderden keren. Er zijn massa's **kleine keuzen**: welke sokken trek ik vandaag aan, zeg ik 'goeiemorgen' tegen mijn moeder of niet, wat smeer ik op mijn brood, welke film kijk ik op tv, zal ik vriendelijk of nors zijn tegen mijn klasgenoten...? Maar soms maken we ook heel **grote en belangrijke keuzen** met vérstrekkende gevolgen. Er zijn gemakkelijke keuzes, en soms ook heel moeilijke.

Noem enkele van de grote keuzes in het leven:

.....

.....

☞ Welke grote keuzes heb jij reeds gemaakt in je leven?

Soms is het héél **moeilijk** om een keuze te maken; wanneer bijvoorbeeld?

- .....
- .....
- .....
- .....

Welke uitspraak is juist:

- hoe meer informatie je hebt, hoe beter je kan kiezen
- hoe meer informatie je hebt, hoe gemakkelijker je kan kiezen

☞ Ben jij iemand die gemakkelijk kan kiezen of ben je een "eeuwige twijfelaar"?

"De mens is een vrij wezen!", zegt men soms. Klopt dat? Zijn we altijd vrij? Zijn we 100% vrij om te kiezen wat we willen? Hoe ver gaat onze **keuzevrijheid**?

- .....
- .....
- .....
- .....

In sommige omstandigheden lijkt een mens zo goed als geen vrijheid meer te hebben (bijv. in een gevangenis). Maar zelfs dan kan je nog kiezen hoe je je in je hart en gedachten opstelt, bijv. boos en bitter worden, of je situatie aanvaarden en er het beste van maken...

Een mens is nooit helemaal slachtoffer: er blijft altijd een stukje innerlijke vrijheid.

2.2 Wie of wat beïnvloedt mij?

Bij elke keuze ondergaan wij **vele invloeden**. Hieronder volgt een lijst van voorbeelden; zet overall een eerste cijfer bij (vanaf 1...) om te tonen hoe belangrijk zij zijn in jouw leven; zet in een tweede kolom een cijfer dat toont hoe belangrijk zij zouden moeten zijn in jouw leven:

	<i>feitelijke prioriteit</i>	<i>ideale prioriteit</i>
ouders		
broers en zussen		
familie (ooms en tantes...)		
vrienden		
school		
reclame		
TV (films, programma's...)		
boeken en tijdschriften		
God en de Bijbel		

Hebben al deze beïnvloedende factoren/mensen even goede bedoelingen?

.....

.....

Bij veel jongeren (en volwassenen) speelt **groepsdruk** een belangrijke rol in hun keuzes. Wat bedoelen we daarmee?

.....

.....

.....

Is het gemakkelijk om tegen de hele groep in te gaan? Om 'tegen de stroom op te roeien'?

.....

.....

.....

is NEE NEE

☞ *Ervaar jij soms grote groepsdruk in je keuzes?*

Er zijn vele factoren die ons proberen in een bepaalde richting te duwen of sturen, maar dé keuze ligt eigenlijk altijd bij ons: wij kiezen of we ons laten sturen of niet. We kiezen bijv. met welke vrienden we omgaan en met welke niet... Wie volwassen wil worden, moet leren om **zich niet te laten leven**, maar zelf verantwoordelijkheid op te nemen.

☞ *Wat denk je van mensen die altijd de schuld op anderen (of op omstandigheden) steken? Zie je dat vaak gebeuren om je heen?*

2.3 En wat als ik fout gekozen heb?

Keuzes kunnen jammer genoeg ook verkeerd uitdraaien en (serieuze) gevolgen hebben. Elk mens maakt foute keuzes in zijn leven, en daar moet ruimte voor zijn: want enkel wie niets doet, maakt geen fouten. Fouten maken is op zich geen ramp. De meeste

kunnen snel ongedaan gemaakt worden. Soms kan je je gewoon bedenken en krijg je een nieuwe kans.

Andere fouten hebben grote gevolgen en kunnen veel schade meebrengen, voor onszelf en voor anderen. Maar sommige fouten zijn onomkeerbaar; geef voorbeelden:

.....
 .....
 .....

Uit je fouten kan je altijd veel leren. Maar het is toch beter om fouten te voorkomen.

Hoe maak je het in orde als je toch een grote flater begaan hebt?

.....
 .....
 .....

Het is een kunst om fouten snel onder ogen te kunnen zien, ze toe te geven, en snel te herstellen.

 Durf jij gemakkelijk je fout toe te geven, 'sorry' te zeggen? Heb je dat al eens (of vaak) moeten doen?

Het belang van 'genade' komt hierbij om de hoek kijken, ook in het dagelijks leven: we hopen dat anderen ons vergeven en nieuwe kansen geven. Maar doen wij dat ook bij anderen?

In de Bijbel vinden we vele voorbeelden van mensen die, na een flater, van God een nieuwe kans krijgen (zie verder).

3. Groeien in het geloof

Ook in het geloof en het christenleven is er een levenslang groeiproces mogelijk en nodig. We moeten op dit gebied geen kind blijven, maar volwassen worden. Lees wat Paulus hierover zegt (zie kaders).

Ken je bijv. in de Bijbel enkele figuren met een heel volwassen, sterk geloof?

.....
 .....
 .....

Broeders en zusters, wees in uw denken niet als kinderen. Wees kinderen in het kwaad, maar wees in uw denken volwassen.
 1 Korinthe 14:20

Toen ik nog een kind was sprak ik als een kind, dacht ik als een kind, redeneerde ik als een kind. Nu ik volwassen ben heb ik al het kinderlijke achter me gelaten.
 1 Korinthe 13:11

Of wat is bijv. het verschil tussen een kinderlijke (kinderachtige) liefde en sterke, volwassen liefde (denk aan: 'je vijand liefhebben')?

.....

.....

Of wat is het verschil tussen een kinderlijk gebed en een volwassen gebed?

.....

.....

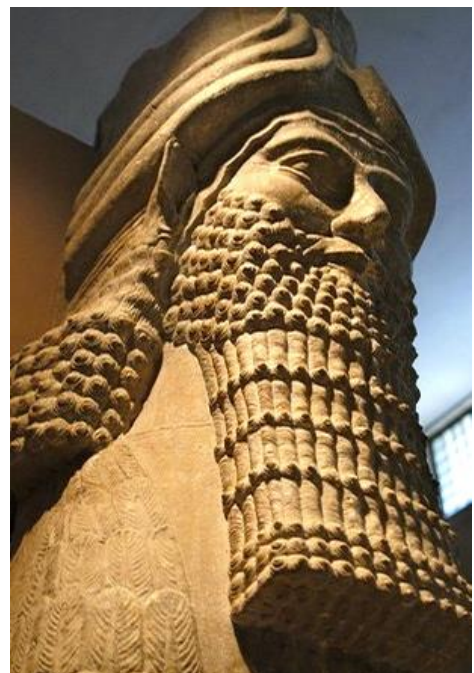

4. Uit het Oude Testament: Daniël

Daniël is één van de "kleine profeten" in het Oude Testament, die leefde in de zesde eeuw V.C. als Joodse balling aan het hof van de Babylonische koning: hij was als gevangene weggevoerd en moest aan het paleis van die vreemde koning gaan wonen.

We lezen uit het eerste hoofdstuk:

¹ In het derde regeringsjaar van Jojakim, de koning van Juda, trok Nebukadnessar, de koning van Babylonië, op naar Jeruzalem en belegerde de stad. ² De Heer leverde Jojakim, de koning van Juda, aan hem uit en gaf hem een deel van de voorwerpen van Gods tempel in handen. Hij nam ze mee naar Sinear, naar de tempel van zijn eigen god, en liet ze daar in de schatkamer zetten.

3 De koning gaf het hoofd van zijn eunuchen, Aspenaz, opdracht een aantal Israëlieten van koninklijke en voorname afkomst naar zijn paleis te brengen. **4** Het moesten jongemannen zonder lichamelijke gebreken zijn, aantrekkelijk om te zien, rijk aan kennis, ontwikkeld en met een scherp verstand, en bovendien geschikt om aan het hof te dienen. Aspenaz moest hen onderwijzen in de geschriften en de taal van de Chaldeeën. **5** De koning wees hun een dagelijkse hoeveelheid toe van de spijzen en de wijn van zijn tafel. Na drie jaar onderricht zouden ze in dienst van de koning treden.

6 Onder hen waren enkele Judeeërs: Daniël, Chananja, Misaël en Azarja. **7** Maar de hoofdeunuch gaf hun andere namen; Daniël noemde hij Beltesassar, Chananja Sadrach, Misaël Mesach en Azarja Abednego. **8** Daniël was vastbesloten zich aan de reinheidsvoorschriften te houden en hij vroeg de hoofdeunuch toestemming zich van de spijzen en de wijn van de tafel van de koning te onthouden. **9** God

zorgde ervoor dat de hoofdeunuch Daniël gunstig gezind was.

10 Toch zei de hoofdeunuch tegen hem: 'Ik ben bang voor mijn heer, de koning; hij heeft bepaald wat jullie zullen eten en drinken, en als hij vindt dat jullie er slechter uitzien dan jullie leeftijdsgenoten zal hij mij daarvoor verantwoordelijk stellen.'

11 Daarop richtte Daniël zich tot de kamerheer die de hoofdeunuch aan hem en aan Chananja, Misaël en Azarja had toegewezen: **12** 'Neem de proef op de som en laat uw dienaren tien dagen alleen groente eten en water drinken. **13** Vergelijk ons uiterlijk daarna met dat van de jongemannen die de

koninklijke spijzen eten, en beslis dan over uw dienaren op grond van wat u ziet.' **14** De kamerheer ging op het voorstel in en gaf hun tien dagen. **15** Aan het eind van de tien dagen zagen zij er gezonder en beter doorvoed uit dan alle jongemannen die de koninklijke spijzen voorgezet hadden gekregen. **16** Dus diende de kamerheer hun geen koninklijke spijzen en wijn meer op, maar gaf hij hun alleen nog groente. **17** En God schonk de vier jongemannen wijsheid, kennis en verstand van alle geschriften; bovendien was Daniël bij machte alle mogelijke visioenen en dromen uit te leggen.

18 Toen de door de koning vastgestelde tijd verstreken was, leidde de hoofdeunuch alle jongemannen voor Nebukadnessar. **19** De koning sprak met hen, en niemand kon zich met Daniël, Chananja, Misaël en Azarja meten. Zij traden in dienst van de koning. **20** En over welke kwestie van wijsheid of inzicht de koning hen ook raadpleegde, hij vond hen tien keer zo voortreffelijk als alle magiërs en bezweerders in heel zijn rijk.

Wat was het probleem voor Daniël in dit verhaal?

.....

.....

.....

.....

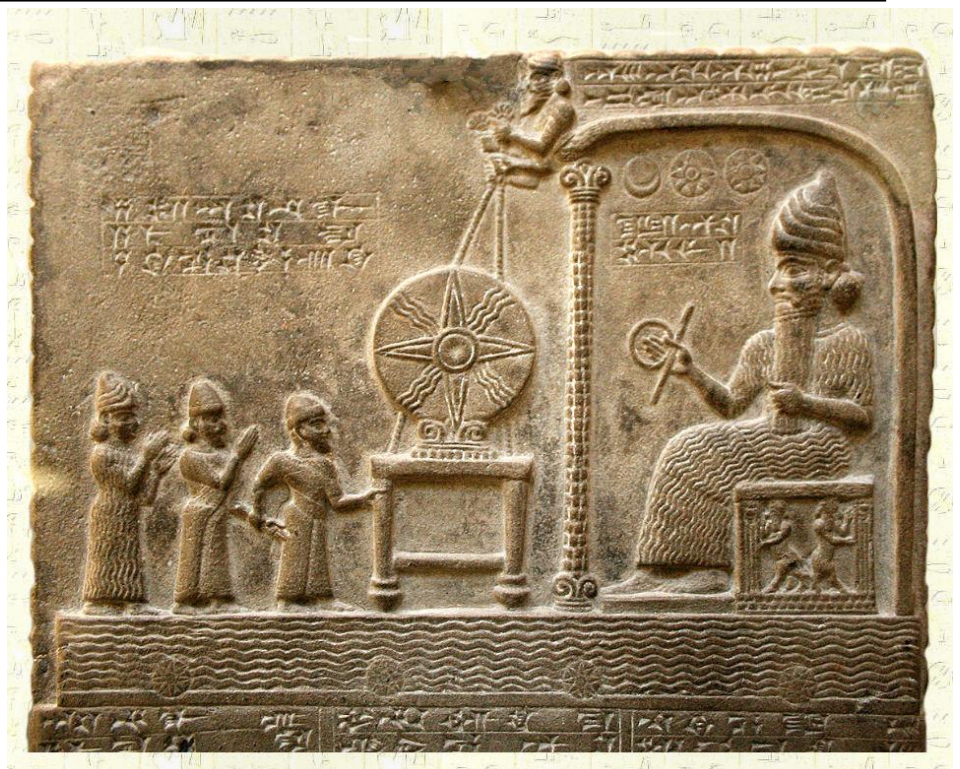
.....

.....

.....

.....

.....

Voor welke moeilijke keuze stond hij?

- ofwel .....

- ofwel .....

Wat koos hij?

.....

Vergeet niet dat de koning van Babylon in die tijd beschouwd werd als een god! Daniël nam een zeer groot risico door te vragen om ander eten!

Maar hoe liep het af?

.....

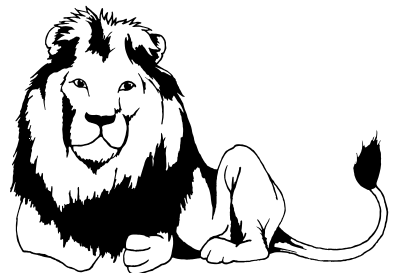
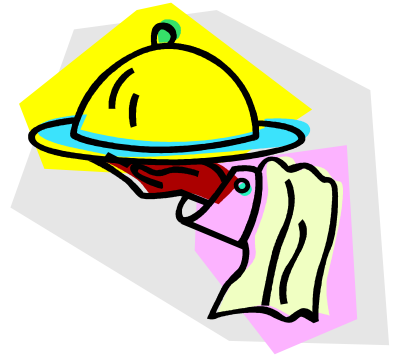
Ook in de rest van het boek Daniël (hfst 3) zien we dat hij voor de keuze geplaatst werd om al of niet te buigen voor het reuzengrote gouden beeld van de koning. Ken je dat verhaal en weet je hoe het afliep?

.....

En tenslotte, in hfst 6, maakten twee (jaloerse) medebestuurders van Daniël een wet dat niemand binnen dertig dagen mocht bidden tot een andere god dan tot de koning zelf, op straffe van de leeuwenkuil. Wat koos Daniël hier, en wat gebeurde er?

.....

.....

In de film **"Chariots of Fire"** zien we ook een gelijkaardig (waargebeurd) verhaal over moeilijke keuzes omwille van het geloof: Eric Liddel was de zoon van een Engelse zendeling (in China) die zich in Engeland voorbereidde op een leven in de zending. Omdat hij tegelijk een heel goede loper was, werd hij uitgekozen om met de Engelse ploeg te gaan lopen op de Olympische Spelen van 1924 in Parijs. Toen ze in Parijs aankwamen, hoorde hij dat de kwalificaties op zondag gelopen werden.

Maar omdat hij streng presbyteriaans opgevoed was, weigerde hij de zondagsrust te schenden. Er werd veel druk op hem uitgeoefend, zelfs door de Engelse prins, om voor één keer zijn geloof opzij te zetten ter wille van het vaderland. Maar hij plaatste resoluut God boven zijn vaderland, hoe graag hij zelf ook wou lopen. De kranten stonden er vol van: sommigen bewonderden hem, anderen vonden hem fanatiek. Gelukkig kwam er een andere oplossing uit de bus: een vriend die ook in de ploeg zat, ruilde zijn wedstrijd met hem... Uiteindelijk won Eric Liddel een gouden medaille!

☞ Wat denk je zelf van dit verhaal?

5. Uit het Nieuwe Testament: Petrus

Wie was Petrus? .....

.....

Het leven van Petrus is een mooi voorbeeld van keuzes maken, heel moedige én heel foute keuzes. Ken je enkele voorbeelden hiervan?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

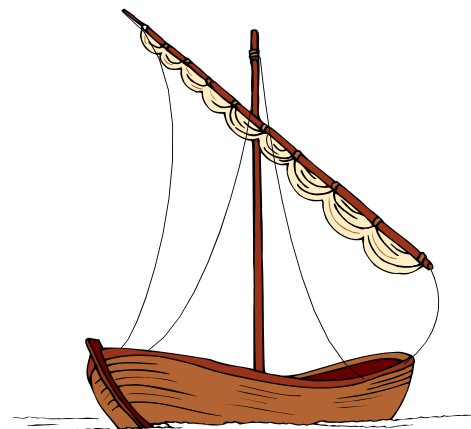
.....

.....

.....

.....

.....

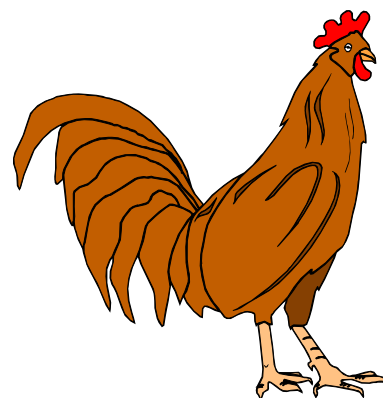

18 Toen hij langs het meer liep, zag hij twee broers, Simon, die Petrus genoemd wordt, en zijn broer Andreas. Ze wierpen hun net uit in het meer, het waren vissers. **19** Hij zei tegen hen: 'Kom, volg mij, ik zal van jullie vissers van mensen maken.' Matt. 4:19-19

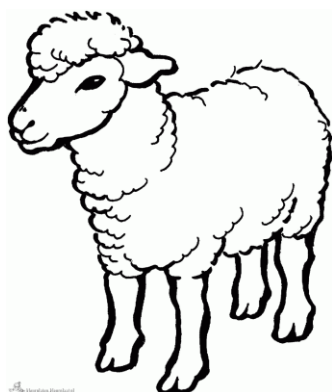
Petrus was zeker een impulsief man: hij had het hart op de tong, en reageerde vaak als eerste. Precies daarom maakte hij ook veel fouten. Zeker op het einde van Jezus' leven, toen zijn meester gevangen genomen was, maakte hij een kapitale fout: .....

.....

.....

Dit was zeker een dieptepunt in zijn leven. Wat moet hij gedacht hebben? Dat Jezus hem nu voorgoed ging afschrijven? Dat het definitief met hem gedaan was...? We lezen wat er enige tijd later gebeurde, toen ze weer aan de oever van het meer in Galilea waren:

15 Toen ze gegeten hadden, sprak Jezus Simon Petrus aan: 'Simon, zoon van Johannes, heb je mij lief, meer dan de anderen hier?' Petrus antwoordde: 'Ja, Heer, u weet dat ik van u houd.' Hij zei: 'Weid mijn lammeren.' **16** Nog eens vroeg hij: 'Simon, zoon van Johannes, heb je me lief?' Hij antwoordde: 'Ja, Heer, u weet dat ik van u houd.' Jezus zei: 'Hoed mijn schapen,' **17** en voor de derde maal vroeg hij hem: 'Simon, zoon van Johannes, houd je van me?' Petrus werd verdrietig omdat hij voor de derde keer vroeg of hij van hem hield. Hij zei: 'Heer, u weet alles, u weet toch dat ik van u houd.' Jezus zei: 'Weid mijn schapen. **18** Waarachtig, ik verzeker je: toen je jong was deed je zelf je gordel om en ging je waarheen je wilde, maar wanneer je oud wordt zal een ander je handen grijpen, je je gordel ondoen en je brengen waar je niet naartoe wilt.' **19** Met deze woorden duidde hij aan hoe Petrus zou sterven tot eer van God. Daarna zei hij: 'Volg mij.' Johannes 21:15-19

Waarom vroeg Jezus, als Hij verscheen na zijn opstanding, driemaal aan Petrus of hij Hem liefhad?

.....

.....

.....

.....

Is het niet opmerkelijk dat Jezus Petrus, ondanks zulk vreselijk falen, toch niet "afzet" of "ontslaat" als leider van de apostelen? Petrus wordt in eer hersteld. God heeft véél geduld met mensen.

☞ *Wat denk je? Zouden mensen aan zo'n "gevallen" iemand als Petrus een nieuwe kans (en grote verantwoordelijkheid) geven? Zou jij dat doen?*

☞ *Wat zou Petrus achteraf geleerd hebben uit zijn falen?*

☞ *Zijn er misschien lessen in het leven die we nooit zouden leren tenzij door eens heel hard te struikelen?*

☞ *Wat is erger: iemand die veel probeert, durft, initiatief neemt, en regelmatig eens op zijn gezicht valt, of iemand die nooit iets probeert en nooit iets fout doet?*

Later werd Petrus de leider van de eerste gemeente, deed vele wonderen, genas zieken, wekte doden op, werd vaak gevangen genomen en gaf uiteindelijk wél zijn leven voor Jezus. Hij had zeker uit zijn fouten geleerd, en werd hierdoor volwassener. Omdat Jezus in hem bleef geloven, werd hij de "rots" waarop de gemeente gebouwd was.

